Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0120

Η σημασία της θέσπισης στην ΕΕ νομοθεσίας για τον βιασμό βασισμένης στη συναίνεση

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 28ης Απριλίου 2026 σχετικά με τη σημασία της θέσπισης στην ΕΕ νομοθεσίας για τον βιασμό βασισμένης στη συναίνεση (2025/2040(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα άρθρα 8, 10 και 19 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και τα άρθρα 83 παράγραφος 1 και 82 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, που αφορούν την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και την αστυνομική και δικαστική συνεργασία,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, το οποίο επιτρέπει στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στους τομείς της ιδιαίτερα σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, συμπεριλαμβανομένης της έμφυλης βίας,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 21, το οποίο απαγορεύει τις διακρίσεις, το άρθρο 45, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, και το άρθρο 47, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) που κυρώθηκε από την ΕΕ το 2023, ιδίως το άρθρο 36, το οποίο ζητά την ποινικοποίηση των μη συναινετικών σεξουαλικών πράξεων, και τις εκθέσεις παρακολούθησης ανά χώρα της ομάδας ειδικών σε δράση κατά της βίας εναντίον των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας,

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 21 και 3 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 2 της Συνθήκης

για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο ορίζει την ισότητα των φύλων ως βασική αξία της Ένωσης, η οποία πρέπει να ενσωματωθεί σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα,

– έχοντας υπόψη τη δεύτερη γενική έκθεση των δραστηριοτήτων της ομάδας εμπειρογνωμόνων σχετικά με τη δράση κατά της βίας εις βάρος των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, η οποία δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2021,

– έχοντας υπόψη τη Σύσταση Rec(2002)5 της 30ής Απριλίου 2002 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την προστασία των γυναικών από τη βία, η οποία καλεί τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης να τιμωρούν κάθε σεξουαλική πράξη που διαπράττεται κατά μη συναινούντων ατόμων, ακόμη και αν δεν παρουσιάζουν σημάδια αντίστασης,

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας[1],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου[2] (οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων), η οποία προβλέπει ένα πλαίσιο δικαιοσύνης με επίκεντρο τα θύματα, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας,

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, της 6ης Φεβρουαρίου 2024, για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και του υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (COM(2024)0060), η οποία περιλαμβάνει ορισμό της μη συναινετικής πράξης, και τη θέση του Κοινοβουλίου της 17ης Ιουνίου 2025 επί αυτής της πρότασης[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τον χαρακτηρισμό της έμφυλης βίας ως νέου τομέα

---

1 ΕΕ L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

2 ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj.

3 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0116.

εγκληματικότητας που περιλαμβάνεται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ[4],

– έχοντας υπόψη τη στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα των φύλων 2020-2025, η οποία ζητεί ενισχυμένη προστασία από την έμφυλη βία και ολοκληρωμένη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη συναίνεση,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Φεβρουαρίου 2023 σχετικά με πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας[5],

– έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), της 4ης Δεκεμβρίου 2003, στην υπόθεση MC κατά Βουλγαρίας (προσφυγή αριθ. 39272/98), στην οποία το ΕΔΔΑ αποφάσισε τη θετική υποχρέωση των κρατών να θεσπίζουν διατάξεις ποινικού δικαίου για την αποτελεσματική διερεύνηση και τιμωρία του βιασμού· διευκρίνισε επίσης ότι η απαίτηση στοιχείων που να αποδεικνύουν τη σωματική αντίσταση ενέχει τον κίνδυνο ορισμένα είδη βιασμού να παραμείνουν ατιμώρητα, και έκρινε ότι τα άρθρα 3 και 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) απαιτούν την ποινικοποίηση και την αποτελεσματική δίωξη κάθε μη συναινετικής σεξουαλικής πράξης, μεταξύ άλλων ελλείψει σωματικής αντίστασης,

– έχοντας υπόψη την απόφαση του ΕΔΔΑ της 27ης Μαΐου 2021 [JL κατά Ιταλίας (προσφυγή αριθ. 5671/16)], η οποία διαπίστωσε ότι η επίκληση στερεοτύπων και η επίρριψη ευθυνών στα θύματα σε δίκες βιασμού συνιστούν παραβίαση του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής σύμφωνα με το άρθρο 8 ΕΣΔΑ,

– έχοντας υπόψη τις αρχές της Yogyakarta, που εγκρίθηκαν τον Νοέμβριο του 2006, και τις «αρχές της Yogyakarta συν 10 (YP+10)», που εγκρίθηκαν τον Νοέμβριο του 2017,

– έχοντας υπόψη τις έρευνες και τις εκθέσεις που εκπόνησαν ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), όπως η έρευνα του 2014 σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και, ιδίως, η έρευνα του 2024 σχετικά με την έμφυλη βία στην ΕΕ, σύμφωνα με την οποία το 17,2 % των γυναικών στα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν

---

4 ΕΕ C 117 της 11.3.2022, σ. 88.
5 ΕΕ C 283 της 11.8.2023, σ. 149.

υποστεί σεξουαλική βία[6], καθώς και την έκθεση του 2024 σχετικά με τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ+ στην Ευρώπη,

– έχοντας υπόψη την έκθεση του FRA, της 10ης Ιουνίου 2025, με τίτλο «Fundamental Rights Report 2025» (Έκθεση του 2025 για τα θεμελιώδη δικαιώματα), και ιδίως τη γνώμη 2 του FRA σχετικά με την αποτελεσματική προστασία των γυναικών θυμάτων βίας [7],

– έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα,

– έχοντας υπόψη τη διακήρυξη του ΟΗΕ, της 15ης Σεπτεμβρίου 1995, με τίτλο «Διακήρυξη και Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου» και τα αποτελέσματα των σχετικών αναθεωρητικών διασκέψεων,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1979 για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών και τη γενική σύσταση αριθ. 35 (2017) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών, της 26ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την έμφυλη βία κατά των γυναικών,

– έχοντας υπόψη την Ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την αρχή «κανείς στο περιθώριο» που κατοχυρώνεται σε αυτό, και ιδίως τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) 3, 4, 5, 10 και 16,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση αριθ. 34/2011 της 21ης Φεβρουαρίου 2014 της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών, η οποία καλεί τα κράτη να αναθεωρήσουν τη νομοθεσία για τον βιασμό καταργώντας τις απαιτήσεις που σχετίζονται με τη χρήση βίας ή απόδειξη της διείσδυσης και θέτοντας την απουσία συναίνεσης στο επίκεντρο του αδικήματος,

– έχοντας υπόψη το Καταστατικό της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, και ειδικότερα το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο ζ), το οποίο αναγνωρίζει τον βιασμό και άλλες μορφές σεξουαλικής βίας ως εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας όταν διαπράττονται στο πλαίσιο εκτεταμένης ή συστηματικής επίθεσης κατά οποιουδήποτε άμαχου πληθυσμού,

---

6 FRA, EIGE και Eurostat, *EU gender-based violence survey – Key results: Experience of women in the EU-27* (Έρευνα για την έμφυλη βία στην ΕΕ - Βασικά αποτελέσματα. Η εμπειρία των γυναικών στην ΕΕ των 27), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2014, σελ. 14.

7 FRA, έκθεση του 2025 για τα θεμελιώδη δικαιώματα, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2025, σελ.77.

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ειδικής Εισηγήτριας του ΟΗΕ για τη βία κατά των γυναικών, τις αιτίες και τις συνέπειές της, της 19ης Απριλίου 2021, με τίτλο «Rape as a grave, systematic and proported human rights violation, a crime and a expression of gender-based violence against women and girls, and its prevention» (Ο βιασμός ως σοβαρή, συστηματική και διακηρυγμένη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έγκλημα και έκφραση έμφυλης βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών, και η πρόληψή του), η οποία υποβλήθηκε στην 47η σύνοδο του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, καθώς και στο συνοδευτικό νομοθετικό πλαίσιο για τον βιασμό,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τις κοινές διαβουλεύσεις της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, σύμφωνα με το άρθρο 59 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A10-0047/2026),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πράξεις σεξουαλικής βίας ποινικοποιούνται βάσει του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων τόσο σε καιρό πολέμου όσο και σε καιρό ειρήνης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο τόσο του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου όσο και του διεθνούς ποινικού δικαίου, ο βιασμός αναγνωρίζεται ως δυνητικό έγκλημα πολέμου, έγκλημα κατά της ανθρωπότητας ή πράξη που συμβάλλει στη γενοκτονία, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν και άλλα απαραίτητα στοιχεία των εγκλημάτων αυτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ταξινόμηση αυτή διατυπώνεται στο Καταστατικό της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (άρθρο 8) και στις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 και στα πρόσθετα πρωτόκολλα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομική ερμηνεία του βιασμού ως εγκλήματος πολέμου, σύμφωνα με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, περιλαμβάνει ως θεμελιώδες στοιχείο την απουσία συναίνεσης·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το ΕΔΔΑ, οι ορισμοί που βασίζονται στη χρήση βίας ως το κύριο συστατικό στοιχείο του εγκλήματος παρέχουν ανεπαρκή προστασία στα θύματα σεξουαλικής βίας και θέτουν σε κίνδυνο την αποτελεσματική προστασία της σεξουαλικής αυτονομίας του ατόμου·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βιασμός συνιστά παραβίαση διαφόρων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων του δικαιώματος στη σωματική ακεραιότητα, του δικαιώματος στην αυτονομία και τη σεξουαλική αυτονομία, του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, του

δικαιώματος στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο σωματικής και ψυχικής υγείας, του δικαιώματος των γυναικών στην ισότητα ενώπιον του νόμου και του δικαιώματος στην απαλλαγή από βία, διακρίσεις, βασανιστήρια και άλλη σκληρή ή απάνθρωπη μεταχείριση· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βιασμός στερεί επίσης από το θύμα την πλήρη απόλαυση διαφόρων άλλων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα στη ζωή, την αξιοπρέπεια, τη σωματική και ψυχική ακεραιότητα, το δικαίωμα στην ελευθερία και την προσωπική ασφάλεια, το δικαίωμα στην ισότητα εντός της οικογένειας και ενώπιον του νόμου, ανεξάρτητα από το φύλο και την ταυτότητα φύλου, καθώς και το δικαίωμα στην απαλλαγή από διακρίσεις, βασανιστήρια και άλλες μορφές κακοποίησης, μεταξύ άλλων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έμφυλη βία παραμένει μία από τις πιο διαδεδομένες και ελλιπώς καταγγελλόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη και απαιτεί ευρωπαϊκή απόκριση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ισχύον διεθνές νομικό πλαίσιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα αναγνωρίζει τον βιασμό τόσο ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όσο και ως μορφή έμφυλης βίας που πλήττει κυρίως τις γυναίκες και τα κορίτσια· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βιασμός είναι μία από τις πιο διαδεδομένες και βάναυσες μορφές έμφυλης βίας που παραβιάζει τη σωματική, ψυχολογική και σεξουαλική ακεραιότητα και τη σωματική αυτονομία ενός ατόμου και έχει σοβαρές και μακροχρόνιες επιπτώσεις στους επιζώντες·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έμφυλη βία περιορίζει σημαντικά τη συμμετοχή των γυναικών και των κοριτσιών στον δημόσιο βίο και την πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη, την εκπαίδευση και την οικονομική ανεξαρτησία και, ως εκ τούτου, συνιστά διαρθρωτικό εμπόδιο για την επίτευξη μιας πραγματικής ισότητας των φύλων· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θύματα βιασμού αντιμετωπίζουν σοβαρές και μακροχρόνιες συνέπειες, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών όπως απώλεια απασχόλησης, οικονομική εξάρτηση, στεγαστική αστάθεια και μειωμένη συμμετοχή στην εκπαίδευση ή στον εργασιακό χώρο, οι οποίες επιτείνουν τις επιπτώσεις της βίας και παγιώνουν την ανισότητα των φύλων·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον FRA και το EIGE, το 17,2 % των γυναικών στην ΕΕ έχουν υποστεί σεξουαλική βία, συμπεριλαμβανομένων βιασμών και άλλων ανεπιθύμητων σεξουαλικών πράξεων, και μία στις 20 γυναίκες έχουν βιαστεί, με χρήση βίας, από την ηλικία των 15 ετών[8]· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον FRA, η βία κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια με τις τρανς γυναίκες να εκτίθενται

---

8 FRA και EIGE, Violence against women: an EU-wide survey – Results at a glance (Βία κατά των γυναικών: μία πανευρωπαϊκή έρευνα — Αποτελέσματα σε μία ματιά), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2014, σ. 20.

δυσανάλογα σε σωματική και σεξουαλική βία· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα πλήττονται επίσης από τη σεξουαλική βία λόγω του φύλου, της ταυτότητας φύλου, της έκφρασης φύλου και των χαρακτηριστικών φύλου τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ετήσιο εκτιμώμενο κόστος της έμφυλης βίας στην ΕΕ ανέρχεται σε 366 δισεκατομμύρια EUR·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασυνοριακή διάσταση του αδικήματος του βιασμού δημιουργεί μια ιδιαίτερη ανάγκη καταπολέμησης του βιασμού σε κοινή βάση εντός της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί πιο συνεπής προστασία και ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τα θύματα σε όλα τα κράτη μέλη, με ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά: την ανάγκη να διασφαλιστεί ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας για όλες τις γυναίκες σε όλα τα κράτη μέλη, την ανάγκη να διασφαλιστεί ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας κατά την άσκηση του δικαιώματος των γυναικών να κυκλοφορούν ελεύθερα σε ολόκληρη την Ένωση, δεδομένου ότι η απουσία εναρμονισμένου ορισμού του βιασμού υπονομεύει την ασφάλεια δικαίου και την πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη και, ως εκ τούτου, μπορεί να συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία, καθώς και την ανάγκη και την υποχρέωση να ευθυγραμμιστεί το δίκαιο της ΕΕ με τα διεθνή πρότυπα, όπως η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, η οποία απαιτεί την ποινικοποίηση του βιασμού με βάση την απουσία συναίνεσης·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ισχύον νομικό τοπίο στην ΕΕ παραμένει κατακερματισμένο, με διαφορετικές δικαστικές ερμηνείες και αποκλίνοντες ορισμούς του βιασμού που δεν αντικατοπτρίζουν πάντα τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα ή τις απαιτήσεις της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης σχετικά με τη συναίνεση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη εναρμονισμένων νομικών ορισμών σε όλα τα κράτη μέλη υπονομεύει τα δικαιώματα των θυμάτων, εμποδίζει τη διασυνοριακή συνεργασία και συμβάλλει στην ατιμωρησία των δραστών και στην έλλειψη ευαισθητοποίησης σχετικά με το τι συνιστά πράξη σεξουαλικής βίας· παράλληλα αρκετά κράτη μέλη εξακολουθούν να ορίζουν τον βιασμό με βάση τη χρήση βίας ή απειλής, στερώντας έτσι από πολλά θύματα τη νομική προστασία· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για έναν ορισμό του βιασμού με βάση τη συναίνεση σε επίπεδο ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εισαγωγή ενός κοινού νομικού ορισμού του βιασμού με βάση την απουσία συναίνεσης θα διευκόλυνε τη βελτίωση της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, καθώς και τη συλλογή και τη συγκρισιμότητα των δεδομένων σχετικά με τον βιασμό στην ΕΕ·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, αλλά πέντε εξ αυτών δεν την έχουν κυρώσει μέχρι στιγμής[9]· λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο δύο από αυτά μεταρρύθμισαν πρόσφατα τη νομοθεσία τους για να δώσουν

[9] Βουλγαρία, Τσεχία, Ουγγαρία, Λιθουανία και Σλοβακία.

κεντρικό ρόλο στη συναίνεση στον ορισμό του εγκλήματος του βιασμού[10]· λαμβάνοντας υπόψη ότι, από την έναρξη ισχύος της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, 16 κράτη μέλη έχουν τροποποιήσει τη νομοθεσία τους προκειμένου να ενσωματώσουν ή να καταστήσουν σαφέστερη την έννοια της συναίνεσης ως συστατικού στοιχείου του εγκλήματος του βιασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ προσχώρησε στη Σύμβαση το 2023 όσον αφορά θέματα που εμπίπτουν στις αποκλειστικές αρμοδιότητές της· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάταξη της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης σχετικά με έναν ορισμό του βιασμού που βασίζεται στη συναίνεση αποτέλεσε σημείο καμπής για τη νομική μεταρρύθμιση, σηματοδοτώντας μια στροφή από την παραδοσιακή προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία ο ορισμός του βιασμού συνεπάγεται την παραδοχή βίας· λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση του για τα θεμελιώδη δικαιώματα του 2025, ο FRA δηλώνει ότι τα κράτη μέλη που έχουν κυρώσει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης θα πρέπει να ποινικοποιήσουν τη σεξουαλική βία χρησιμοποιώντας ορισμούς για τον βιασμό και άλλες μορφές σεξουαλικής βίας βασιζόμενους στη συναίνεση·

I. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΕΔΔΑ έχει διαδραματίσει καίριο ρόλο στη διαμόρφωση της σύγχρονης κατανόησης του βιασμού βάσει του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως μέσω της απόφασης-ορόσημο του 2003 στην υπόθεση *MC* κατά *Βουλγαρίας*, όπου εισήγαγε τη θετική υποχρέωση των κρατών να θεσπίζουν διατάξεις ποινικού δικαίου για την αποτελεσματική διερεύνηση και τιμωρία του βιασμού· επίσης, έκρινε ότι η απαίτηση απόδειξης της σωματικής αντίστασης του θύματος ενέχει τον κίνδυνο να αφήσει ατιμώρητα ορισμένα είδη βιασμού και δεν προστατεύει τη σεξουαλική αυτονομία, όπως απαιτείται βάσει των άρθρων 3 και 8 της ΕΣΔΑ· τέλος, έκρινε ότι τα άρθρα αυτά απαιτούν την ποινικοποίηση και την αποτελεσματική δίωξη κάθε μη συναινετικής σεξουαλικής πράξης, μεταξύ άλλων στις περιπτώσεις όπου δεν υφίσταται σωματική αντίσταση· λαμβάνοντας υπόψη ότι μεταγενέστερες υποθέσεις του ΕΔΔΑ, όπως η υπόθεση JL κατά Ιταλίας (2021) και X κατά Κύπρου (2025)[11], έχουν καταδικάσει τη χρήση επιχειρημάτων και στερεοτύπων που επιρρίπτουν την ευθύνη στα θύματα σε δικαστικές διαδικασίες, διαπιστώνοντας ότι οι πρακτικές αυτές αποτελούν παραβίαση του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής βάσει του άρθρου 8 της ΕΣΔΑΑ ΚΑΙ διαιωνίζουν τις προκαταλήψεις και εμποδίζουν την πρόσβαση των επιζώντων σεξουαλικής βίας στη δικαιοσύνη· λαμβάνοντας υπόψη

10 Βουλγαρία και Τσεχία.

11 Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 27ης Φεβρουαρίου 2025 στην υπόθεση X κατά Κύπρου, προσφυγή αριθ. 40733/22.

ότι το ΕΔΔΑ έκρινε στην υπόθεση HW κατά Γαλλίας[12] ότι κάθε μη συναινετική σεξουαλική πράξη συνιστά μορφή σεξουαλικής βίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΕΔΔΑ στην υπόθεση L κ.α. κατά Γαλλίας[13] ερμήνευσε τα άρθρα 3 και 8 της ΕΣΔΑ υπό την έννοια ότι είναι αναγκαίο τα συμβαλλόμενα μέρη της ΕΣΔΑ να διαθέτουν συστήματα ποινικού δικαίου ικανά να τιμωρούν μη συναινετικές σεξουαλικές πράξεις·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το εγχειρίδιο των Ηνωμένων Εθνών για τη νομοθεσία σχετικά με τη βία κατά των γυναικών ορίζει ότι η νομοθεσία πρέπει να προβλέπει επιβαρυντικές περιστάσεις, όπως, για παράδειγμα, την ηλικία του επιζώντος, τη σχέση μεταξύ του επιζώντος και του δράστη, τη χρήση ή την απειλή σωματικής βίας, την παρουσία πολλαπλών δραστών και τις σοβαρές σωματικές ή ψυχικές συνέπειες της επίθεσης στο θύμα. λαμβάνοντας υπόψη ότι το εγχειρίδιο αναφέρει περαιτέρω ότι η νομοθεσία θα πρέπει «να ποινικοποιήσει συγκεκριμένα τη σεξουαλική επίθεση στο πλαίσιο σχέσης (δηλαδή τον «συζυγικό βιασμό»), είτε: προβλέποντας ότι οι διατάξεις περί σεξουαλικής επίθεσης εφαρμόζονται «ανεξάρτητα από τη φύση της σχέσης» μεταξύ του δράστη και της καταγγέλλουσας είτε δηλώνοντας ότι «ούτε ο γάμος ούτε άλλη σχέση δεν αποτελεί υπερασπιστική γραμμή για την κατηγορία της σεξουαλικής επίθεσης σύμφωνα με τη νομοθεσία.»·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 16 Σεπτεμβρίου 2021, το Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα για τον χαρακτηρισμό της έμφυλης βίας ως νέου τομέα εγκληματικότητας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του άρθρου 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το εν λόγω ψήφισμα κάλεσε τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τον ορισμό του «βιασμού» στο εθνικό τους δίκαιο, ώστε να βασίζεται στην απουσία συναίνεσης· τόνισε επίσης ότι η έμφυλη βία αποτελεί σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας και ότι ο βιασμός αποτελεί μορφή έμφυλης βίας·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 83 ΣΛΕΕ θα πρέπει να εφαρμόζεται ως νομική βάση για νομοθετικές προτάσεις σχετικά με το αδίκημα του βιασμού, διότι ο βιασμός αποτελεί ιδιαιτέρως σοβαρό έγκλημα με διασυνοριακή διάσταση και εμπίπτει στην κατηγορία του εγκλήματος της «σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών και παιδιών»·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο όρος «σεξουαλική εκμετάλλευση» στο άρθρο 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ δεν περιορίζεται απλώς και μόνο στην εμπορία ανθρώπων, καθώς σύμφωνα με μια τέτοια στενή

---

12 Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 23ης Ιανουαρίου 2025 στην υπόθεση HW κατά Γαλλίας, προσφυγή αριθ. 13805/21.

13 Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 24ης Απριλίου 2025 στην υπόθεση L κ.α. κατά Γαλλίας, προσφυγές αριθ. 46949/21, 24989/22 και 39759/22.

ερμηνεία η «εμπορία ανθρώπων και η σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών» θα αφορούσε αποκλειστικά και μόνο αδικήματα που συνδέονται με την εμπορία ανθρώπων· λαμβάνοντας υπόψη ότι από τη διατύπωση και τη νομοθετική πρακτική, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών[14], προκύπτει ότι η «σεξουαλική εκμετάλλευση» καλύπτει ευρύτερο φάσμα αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σεξουαλική εκμετάλλευση αναφέρεται συνήθως στην άδικη εκμετάλλευση άλλου προσώπου για σεξουαλικό όφελος και προϋποθέτει την ευάλωτη θέση των θυμάτων, η οποία αποτελεί συνιστώσα καίριας σημασίας για το έγκλημα του βιασμού·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με το άρθρο 36 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης απαιτείται η ποινικοποίηση όλων των μη συναινετικών σεξουαλικών πράξεων και ορίζεται ότι «η συναίνεση πρέπει να παρέχεται εκουσίως, ως αποτέλεσμα της ελεύθερης βούλησης του ατόμου, η οποία αξιολογείται στο πλαίσιο των περιστάσεων»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή αυτή συνάδει με τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ και με την εθνική νομολογία·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συναίνεση συνιστά εκούσια συμφωνία για συμμετοχή σε συγκεκριμένη σεξουαλική δραστηριότητα και μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλά κράτη μέλη[15] και ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες εκτός ΕΕ[16] έχουν ήδη εισαγάγει ορισμούς του βιασμού βασισμένους στη συναίνεση στους ποινικούς κώδικές τους, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα την αποτελεσματικότερη πρόληψη, την καταγγελία και τη δίωξη των εγκλημάτων σεξουαλικής κακοποίησης και την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο, στη θέση και την εντολή του σχετικά με την οδηγία για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, τάχθηκε σθεναρά υπέρ της συμπερίληψης ενός ορισμού του αδικήματος του βιασμού βασισμένου στη συναίνεση στο κείμενο, όπως στην πρόταση της Επιτροπής· λαμβάνοντας υπόψη ότι, δυστυχώς, το Συμβούλιο ήταν

---

14 Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 335 της 17.12.2011, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj).

15 Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Σουηδία και Φινλανδία.

16 Ισλανδία, Νορβηγία, Μαυροβούνιο, Ουκρανία και Ηνωμένο Βασίλειο.

της άποψης ότι η ποινικοποίηση του βιασμού δεν θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην εν λόγω οδηγία·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόταση οδηγίας της Επιτροπής για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας περιλάμβανε πρόταση για την ποινικοποίηση του βιασμού με βάση την αναγνώριση ότι η «σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών» περιλαμβάνει τον βιασμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ερμηνεία αυτή συνάδει με τη δέσμευση των Συνθηκών για ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών· λαμβάνοντας, ως εκ τούτου, υπόψη ότι το άρθρο 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ αποτελεί κατάλληλη νομική βάση για τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων της ΕΕ σχετικά με τον ορισμό του βιασμού·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιζώντες βιασμού ερωτώνται συχνά για την έλλειψη αντίστασής τους στη σεξουαλική επίθεση, με τους δράστες να ισχυρίζονται ότι η έλλειψη αντίστασης από την πλευρά του θύματος αποτελεί παθητική συναίνεση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε μια σουηδική μελέτη, το 70 % των θυμάτων σεξουαλικής βίας ανέφεραν σημαντική τονική ακινησία, γνωστή και ως «αντίδραση παγώματος»· λαμβάνοντας υπόψη ότι μια αντίδραση γνωστή ως «πάγωμα από τρόμο» (ή τονική ακινησία), αντί της ενεργού σωματικής αντίστασης έναντι του δράστη, είναι η συνηθέστερη αντίδραση μεταξύ των επιζώντων βιασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη αντίστασης ή το «πάγωμα» είναι μια κοινή ακούσια αντίδραση και αντανακλαστικό επιβίωσης έναντι απειλής και μπορεί να οδηγήσει σε ακινησία (σταθερή στάση του σώματος, απώλεια μυϊκού τόνου, αδυναμία πραγματοποίησης εκούσιων ενεργειών), αποσύνδεση, όπου η επίγνωση του ατόμου αποσυνδέεται από ενοχλητικές και επώδυνες αισθήσεις και συναισθήματα που προκύπτουν στο σώμα του, καθώς και σε απώλεια του αισθήματος αυτενέργειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πραγματικότητα αυτή δεν μπορεί να αγνοηθεί, ώστε να διασφαλιστεί η πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τους επιζώντες βιασμού και να προωθηθεί ένα νομικό και κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο ο βιασμός δεν είναι πλέον ανεκτός·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι παράγοντες όπως ο εξαναγκασμός, η βία, οι απειλές, η οικονομική και ψυχολογική εξάρτηση, η σωματική ή ψυχική κατάσταση (όπως η τονική ακινησία, το πάγωμα, η έκπληξη, το καθεστώς τρόμου, ο εκφοβισμός, η απώλεια των αισθήσεων, η μέθη, η υποταγή μέσω χημικών ουσιών, ο ύπνος, η ασθένεια, ο σωματικός τραυματισμός, η αναπηρία ή άλλες καταστάσεις ή άλλη ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση) ή οι διαρθρωτικές και διατομεακές διακρίσεις μπορούν να δημιουργήσουν ευπάθειες και κίνδυνο και να εμποδίσουν την ελεύθερη συναίνεση, η οποία είναι καίριας σημασίας σε περιπτώσεις βιασμού·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το τραύμα από σεξουαλική επίθεση μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία της μνήμης, οδηγώντας σε

κατακερματισμένες ή ελλείπουσες ανακλήσεις των γεγονότων και στρεβλώσεις στις χρονικές αλληλουχίες, γεγονός που δυσχεραίνει την υπενθύμιση της σειράς με την οποία έλαβαν χώρα τα γεγονότα· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τραύματα που προκύπτουν από βιασμό συνδέονται με τη διαταραχή μετατραυματικού στρες και άλλα σοβαρά ψυχικά συμπτώματα, συμπεριλαμβανομένων της μειωμένης συγκέντρωσης, του άγχους, των κρίσεων πανικού, της σοβαρής κατάθλιψης, των αναλαμπών επαναβίωσης και των εφιαλτών·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίκληση ουσιωδών αποδεικτικών στοιχείων για αντίσταση, απειλές ή βία διαιωνίζει τους επιβλαβείς μύθους για τον βιασμό και τα στερεότυπα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται να συμπεριφέρονται τα θύματα, κάτι που συμβάλλει στη δευτερογενή θυματοποίηση, ιδίως σε περιπτώσεις όπου τα θύματα δεν συμμορφώνονται με τις κοινωνικά δομημένες προσδοκίες για την τραυματική εμπειρία, την αντίσταση ή τον εμφανή τραυματισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρακτικές αυτές συμβάλλουν στη δυσπιστία προς τα συστήματα επιβολής του νόμου και της δικαιοσύνης, οδηγώντας σε χαμηλά ποσοστά καταγγελίας μεταξύ των θυμάτων και ατιμωρησία μεταξύ των δραστών·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σεξουαλική αυτονομία και η σωματική ακεραιότητα αποτελούν απαραβίαστα δικαιώματα και ότι σκοπός της νομοθεσίας για τον βιασμό που βασίζεται στη συναίνεση είναι η ενίσχυση της προστασίας τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μετάβαση σε μοντέλο νομοθεσίας για τον βιασμό που βασίζεται στη συναίνεση έχει ζωτική σημασία προκειμένου να αναγνωριστεί ότι η σεξουαλική αυτονομία και ακεραιότητα μπορούν να παραβιαστούν ακόμη και σε καταστάσεις στις οποίες δεν υπάρχει σωματική βία, για παράδειγμα όταν υπάρχει δυναμική εξαναγκασμού ή κατάχρηση εξουσίας·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σκοπός της έμφασης στη σημασία της σεξουαλικής αυτονομίας είναι η προώθηση της ισότητας των φύλων και, ειδικότερα, η πραγμάτωση των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία για τον βιασμό η οποία βασίζεται στη συναίνεση υπογραμμίζει ιδιαίτερα το δικαίωμα των γυναικών να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τις ίδιες και το σώμα τους·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συναίνεση θα πρέπει να αποτελεί κεντρικό στοιχείο της νομοθεσίας για τον βιασμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία για τον βιασμό η οποία βασίζεται στη συναίνεση είναι αναγκαία για την αποτελεσματικότερη κάλυψη καταστάσεων στις οποίες η σεξουαλική πράξη ξεκινά τόσο απότομα ώστε το θύμα να μην έχει τη δυνατότητα να εκφράσει τη βούλησή του ή να αμυνθεί πριν από την έναρξη της πράξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία για τον βιασμό η οποία βασίζεται στη συναίνεση είναι επίσης απαραίτητη για την καλύτερη αντιμετώπιση καταστάσεων στις οποίες το θύμα δεν είναι σε θέση να αντιταχθεί στην πράξη εξαιτίας φόβου·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία, οι περισσότεροι βιασμοί διαπράττονται από γνωστούς ή συντρόφους και σημειώνονται σε εσωτερικούς χώρους, ωστόσο τα θύματα σε τέτοιες υποθέσεις συχνά αντιμετωπίζονται με καχυποψία και δυσπιστία εντός του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης, ιδίως σε δικαιοδοσίες όπου εξακολουθούν να ισχύουν παρωχημένες απαιτήσεις απόδειξης, γεγονός το οποίο διαιωνίζει τους μύθους ότι οι βιασμοί διαπράττονται συνήθως από ξένους σε δημόσιους χώρους και ότι τα θύματα προκαλούν ή επινοούν τον βιασμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μύθοι αυτοί ενισχύονται περαιτέρω από την ανεπαρκή απεικόνιση των μέσων ενημέρωσης, τον δημόσιο λόγο και την έλλειψη ευαισθητοποίησης του κοινού·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοινώς αποδεκτοί μύθοι και πεποιθήσεις σχετικά με τον βιασμό και τη σεξουαλική επίθεση είναι επιζήμιοι για τον ορισμό του εγκλήματος του βιασμού και συνιστούν περαιτέρω απειλές για την ευημερία των επιζώντων, την προθυμία καταγγελίας και την προστασία από δευτερογενή θυματοποίηση, και αποτρέπουν τη δίωξη και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι αποδεκτές πεποιθήσεις και μύθοι αποτελούν έναν από τους παράγοντες που συμβάλλουν στη διαιώνιση της ατιμωρησίας που περιβάλλει τον βιασμό και εμποδίζουν την ανάπτυξη κατάλληλης νομοθεσίας·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκταση της σεξουαλικής βίας εξακολουθεί να υποτιμάται και να υποβαθμίζεται σε μεγάλο βαθμό, καθώς η συντριπτική πλειονότητα των σεξουαλικών εγκλημάτων δεν αποκαλύπτεται· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί καταγγελλόμενοι βιασμοί δεν διώκονται ποτέ και η συντριπτική πλειονότητα των διώξεων για βιασμό δεν καταλήγει σε καταδικαστική απόφαση· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό εντείνει την έλλειψη εμπιστοσύνης των γυναικών στο σύστημα, οδηγεί σε χαμηλά ποσοστά καταγγελίας και διαιωνίζει μια κοινωνική αίσθηση ατιμωρησίας, με αποτέλεσμα την κανονικοποίηση της σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτεταμένη ατιμωρησία για βιασμό συμβάλλει στο διαδεδομένο σύμπλεγμα πεποιθήσεων και κοινωνικών προτύπων που ενθαρρύνουν την ανδρική σεξουαλική επίθεση και στηρίζουν τη βία κατά των γυναικών, δημιουργώντας ένα περιβάλλον στο οποίο η σεξουαλική βία κανονικοποιείται και δικαιολογείται μέσω επίμονων έμφυλων ανισοτήτων και επιβλαβών συμπεριφορών σχετικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι απαράδεκτο να μην υπάρχουν συνέπειες για τη διάπραξη βιασμού χωρίς σωματική βία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνεπής δίωξη όλων των μορφών βιασμού είναι απαραίτητη προκειμένου να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη του κοινού στα συστήματα απονομής δικαιοσύνης και αποτελεί στοιχείο-κλειδί για την πρόληψη της σεξουαλικής βίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία για τον βιασμό η οποία βασίζεται στη συναίνεση είναι ζωτικής σημασίας τόσο για την αποτύπωση όσο και για την αλλαγή των στάσεων σχετικά με τα

σεξουαλικά αδικήματα, καθώς και για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σε ολόκληρη την ΕΕ, και κατά συνέπεια για τη μείωση του αριθμού σεξουαλικών αδικημάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία που βασίζεται στη συναίνεση μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή προτύπων προς την ανάγκη επιδίωξης συναίνεσης αντί για την απλή έλλειψη σαφούς εναντίωσης σε σεξουαλική πράξη·

Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αιτιολογική έκθεση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, άρθρο 36 παράγραφος 2, αποσαφηνίζει ότι η δίωξη της σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού «θα απαιτεί αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων ανάλογα με το εκάστοτε πλαίσιο, προκειμένου να διαπιστώνεται κατά περίπτωση αν το θύμα έχει συναινέσει ελεύθερα στη σεξουαλική πράξη που τελέστηκε. Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να αναγνωρίζει το ευρύ φάσμα συμπεριφορικών αντιδράσεων στη σεξουαλική βία και τον βιασμό που επιδεικνύουν τα θύματα και δεν πρέπει να βασίζεται σε παραδοχές τυπικής συμπεριφοράς σε τέτοιες καταστάσεις. Είναι εξίσου σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι ερμηνείες της νομοθεσίας για τον βιασμό και η δίωξη υποθέσεων βιασμού δεν επηρεάζονται από έμφυλα στερεότυπα και μύθους σχετικά με την ανδρική και τη γυναικεία σεξουαλικότητα»·

ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών, στην ανακοίνωσή της αριθ. 34/2011, παροτρύνει τα κράτη να αναθεωρήσουν τη νομοθεσία σχετικά με τον βιασμό αφαιρώντας απαιτήσεις που σχετίζονται με τη χρήση βίας ή απόδειξης της διείσδυσης και θέτοντας την απουσία συναίνεσης στο επίκεντρο του αδικήματος· επίσης, στη γενική σύστασή της αριθ. 35 (2017) παροτρύνει τα κράτη να αναγνωρίσουν την έμφυλη βία ως μορφή διακρίσεων και να εγκρίνουν νομικές μεταρρυθμίσεις που διασφαλίζουν την εξάλειψη της εν λόγω βίας, μεταξύ άλλων με την ποινικοποίηση των μη συναινετικών σεξουαλικών πράξεων και με τη στήριξη της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και τις υπηρεσίες για όλες τις γυναίκες και τα κορίτσια, ιδίως εκείνες που αντιμετωπίζουν διασταυρούμενες μορφές διακρίσεων·

ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων και η απαγόρευση των διακρίσεων αποτελούν βασικές αξίες της ΕΕ, θεμελιώδη δικαιώματα, βασικές αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων καθώς και βασικές προϋποθέσεις για την πρόοδο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διακρίσεις βάσει βιολογικού φύλου, κοινωνικού φύλου και άλλων λόγων απαγορεύονται βάσει του άρθρου 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διατομεακότητα αποτελεί σημαντική κατευθυντήρια αρχή που κατοχυρώνεται στο δίκαιο της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν διασταυρούμενες ανισότητες και διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων

όσων συνδέονται με τη φυλή, την εθνοτική ή κοινωνική καταγωγή, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα και έκφραση φύλου, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, το καθεστώς διαμονής ή την αναπηρία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έμφυλη σεξουαλική βία είναι ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα ισότητας των φύλων και ότι πραγματική πρόοδος όσον αφορά την ισότητα των φύλων μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την εφαρμογή μιας διατομεακής προσέγγισης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή μιας διατομεακής προσέγγισης μας δίνει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουμε τα διαρθρωτικά εμπόδια στην ισότητα των φύλων και να συλλέξουμε αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να δημιουργηθούν δείκτες αναφοράς και να ανοίξει ο δρόμος για τη χάραξη στρατηγικών και αποτελεσματικών πολιτικών για την καταπολέμηση των συστημικών διακρίσεων, του αποκλεισμού και των κοινωνικών ανισοτήτων·

ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική φύση της ανισότητας των φύλων και της έμφυλης βίας, η συναίνεση μπορεί να δοθεί υπό συνθήκες εξαναγκασμού ή κοινωνικής πίεσης, γεγονός που τονίζει την ανάγκη για μια προσέγγιση που θα ενσωματώνει όχι μόνο την ατομική αυτονομία αλλά και τη δυναμική της κοινωνικής εξουσίας, τα έμφυλα πρότυπα και την άνιση κατανομή της αυτενέργειας μεταξύ ανδρών και γυναικών·

ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έμφυλη βία, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, αποτελεί τόσο αιτία όσο και συνέπεια των διαρθρωτικών ανισοτήτων και των ασυμμετριών ισχύος που έχουν τις ρίζες τους στα έμφυλα στερεότυπα και τα κοινωνικά πρότυπα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιμετώπιση αυτής της βίας απαιτεί την αμφισβήτηση αυτών των προτύπων και την εφαρμογή ολοκληρωμένων νομικών, κοινωνικών και εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων·

ΛΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα βαθιά ριζωμένα έμφυλα στερεότυπα σχετικά με τη σεξουαλικότητα και την ηθική των γυναικών συμβάλλουν στο διαδεδομένο σύμπλεγμα πεποιθήσεων και κοινωνικών προτύπων που ενθαρρύνουν την ανδρική σεξουαλική επίθεση και στηρίζουν τη βία κατά των γυναικών· έτσι, δημιουργείται ένα περιβάλλον στο οποίο η σεξουαλική βία κανονικοποιείται και δικαιολογείται μέσω επίμονων ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και επιβλαβών συμπεριφορών σχετικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό έχει ως αποτέλεσμα τον στιγματισμό και τη διακριτική μεταχείριση ορισμένων γυναικών και άλλων ατόμων λόγω της παραβίασης των έμφυλων κοινωνικών και σεξουαλικών προτύπων ή της μη συμμόρφωσής τους με τους ρόλους των φύλων·

ΛΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βιασμός, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων που ενδεχομένως προηγούνται του εγκλήματος, όπως η αθέμιτη προσέγγιση παιδιών (grooming) και οι διαδικτυακές απάτες, μπορεί να λάβει χώρα σε διασυνοριακό πλαίσιο· λαμβάνοντας υπόψη

ότι η βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών σημειώνεται τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου και περιλαμβάνει σεξουαλική βία, παρενόχληση, μη συναινετική κοινοποίηση προσωπικών εικόνων με τη διευκόλυνση της τεχνολογίας και καταναγκαστικό έλεγχο· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι μορφές κακοποίησης επηρεάζουν δυσανάλογα τις γυναίκες και τις περιθωριοποιημένες ομάδες και εξακολουθούν να μην αντιμετωπίζονται επαρκώς σε πολλά εθνικά πλαίσια·

ΛΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θύματα βιασμού έχουν ανάγκη από άμεση, προσβάσιμη και διεπιστημονική και ολοκληρωμένη ιατρική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της κλινικής διαχείρισης του βιασμού, σεξουαλική και αναπαραγωγική υγειονομική περίθαλψη, η οποία περιλαμβάνει την επείγουσα αντισύλληψη, προφύλαξη μετά την έκθεση, θεραπεία σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων, καθώς και πρόσβαση σε ασφαλή και νόμιμη άμβλωση, όπως και μετατραυματική υποστήριξη, και πρέπει ακόμα να έχουν την επιλογή μακροπρόθεσμης υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής υποστήριξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένα κράτη μέλη δεν παρέχεται πρόσβαση σε ορισμένες βασικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης·

ΛΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κουλτούρα του βιασμού ορίζεται ως ένα διαρθρωτικό και εκτεταμένο σύστημα στάσεων, συμπεριφορών, αξιών και κοινωνικών κανόνων που κανονικοποιούν τη σεξουαλική βία και υποβαθμίζουν τη σοβαρότητά της, υπονομεύουν τη συναίνεση, διαιωνίζουν τους μύθους σχετικά με τον βιασμό και προωθούν την κοινωνική κανονικοποίηση της εν λόγω βίας·

Μ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υψηλή συχνότητα δευτερογενούς θυματοποίησης καταδεικνύει τη βαθιά αποτυχία όχι μόνο των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης, αλλά και των παρωχημένων νόμων που δεν βασίζονται στη συναίνεση, να παράσχουν στους επιζώντες πρόσβαση στη δικαιοσύνη[17]· αυτό αποδεικνύεται από τα χαμηλά ποσοστά καταγγελίας μεταξύ των θυμάτων, την έλλειψη βοήθειας σύμφωνα με τις ανάγκες τους, τη διαθεσιμότητα προσβάσιμων διαδικασιών και τα χαμηλά ποσοστά καταδικαστικών αποφάσεων σε υποθέσεις βιασμού, γεγονότα που αναδεικνύουν συστηματικές ελλείψεις στον τρόπο με τον οποίο οι αρχές επιβολής του νόμου και τα δικαστικά συστήματα αντιμετωπίζουν τις περιπτώσεις βιασμού, με αποτέλεσμα, ως εκ τούτου, ένα ευρέως

---

17 Συμβούλιο της Ευρώπης, Υπόθεση L. κ.α. κατά Γαλλίας: criminal-law system inadequate for the punishment of all non-consensual sexual acts, exposing rape victim to secondary victimisation (Η ανεπάρκεια του ποινικού δικαίου για την τιμωρία όλων των μη συναινετικών σεξουαλικών πράξεων εκθέτει τα θύματα βιασμού σε δευτερογενή θυματοποίηση), ειδησεογραφικό άρθρο, Συμβούλιο της Ευρώπης, Γαλλία, 24 Απριλίου 2025.

διαδεδομένο κοινωνικό αίσθημα ατιμωρησίας για το έγκλημα του βιασμού και σοβαρή επιδείνωση της ισότητας των φύλων·

ΜΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δευτερογενής θυματοποίηση συμβαίνει όταν τα θύματα υφίστανται περαιτέρω βλάβη, όχι ως άμεσο αποτέλεσμα της εγκληματικής πράξης του βιασμού, αλλά ως αποτέλεσμα του τρόπου με τον οποίο οι θεσμοί και άλλα άτομα αντιμετωπίζουν τα θύματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δευτερογενής θυματοποίηση προκαλείται από την επανειλημμένη έκθεση του θύματος στον δράστη, από μη ευαίσθητη μεταχείριση, όπως επανειλημμένες ανακρίσεις για τα ίδια γεγονότα, από συμπεριφορές επίρριψης ευθυνών στα θύματα, από τη χρήση ακατάλληλης γλώσσας ή την πραγματοποίηση μη ευαίσθητων σχολίων από όσους έρχονται σε επαφή με τα θύματα, από ιατρικές παρεμβάσεις και από δικαστικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς τους, και άλλες θεσμικές διαδικασίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δευτερογενής θυματοποίηση υπονομεύει τα δικαιώματα των θυμάτων, παρεμποδίζει την πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη και διαιωνίζει τα τραύματά τους, μεταξύ άλλων προξενώντας διαταραχή μετατραυματικού στρες, κατάθλιψη και άγχος, εμποδίζοντας έτσι την ανάκαμψή τους·

ΜΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι λόγω της φύσης του βιασμού ως τραυματικού συμβάντος και των μακροχρόνιων επιπτώσεών του στη σωματική και ψυχολογική υγεία, την ασφάλεια, τη σωματική ακεραιότητα, την ευημερία και την κοινωνική ζωή των θυμάτων απαιτείται μια συντονισμένη, ευαίσθητη ως προς το φύλο και την τραυματική εμπειρία αντίδραση από εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο προσωπικό, ιδίως στις υπηρεσίες επιβολής του νόμου και στο δικαστικό σώμα, ώστε να αντιμετωπίζονται οι υποθέσεις βιασμού και να αποφεύγεται η δευτερογενής θυματοποίηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάρτιση των επαγγελματιών του νομικού κλάδου και αρχών επιβολής του νόμου παραμένει ανομοιογενής και ανεπαρκής σε ορισμένα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματική νομοθετική εφαρμογή των ορισμών του βιασμού που βασίζονται στη συναίνεση εξαρτάται από την ικανότητα των αστυνομικών, των εισαγγελέων και των δικαστικών αρχών να ερμηνεύουν και να εφαρμόζουν ορθά τις εν λόγω διατάξεις, και έτσι διασφαλίζει ότι η έμφαση παραμένει στην απουσία ελεύθερης συναίνεσης και όχι στην απόδειξη αντίστασης ή σωματικής βίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιβάρυνση των θυμάτων να αποδείξουν και να παράσχουν αποδεικτικά στοιχεία για την απουσία συναίνεσης ενισχύει τα επιβλαβή στερεότυπα για τον βιασμό·

ΜΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ολοκληρωμένη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και η εκπαίδευση σε θέματα σχέσεων με βάση τη συναίνεση είναι καίριας σημασίας για τη μείωση της παραπληροφόρησης και των μύθων σχετικά με τον βιασμό και τη σεξουαλικότητα, αντιμετωπίζοντας τα έμφυλα πρότυπα και προλαμβάνοντας όλες τις μορφές έμφυλης βίας,

συμπεριλαμβανομένου του βιασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμμετοχή ανδρών και αγοριών στην προώθηση της ισότητας των φύλων, η αμφισβήτηση επιβλαβών έμφυλων στερεοτύπων και μη υγειών και επιβλαβών προτύπων αρρενωπότητας, καθώς και απόψεων για το φύλο βάσει δικαιωμάτων είναι καίριας σημασίας για τις προσπάθειες πρόληψης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μετάβαση σε μια κουλτούρα που βασίζεται στη συναίνεση είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση ενός περιβάλλοντος αμοιβαίου σεβασμού και ασφάλειας που επικεντρώνεται στις υγιείς κοινωνικές αλληλεπιδράσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η παροχή ευαισθητοποιημένης ως προς τη διάσταση του φύλου, ολοκληρωμένης και ηλικιακά κατάλληλης διαπαιδαγώγησης σχετικά με τη σεξουαλικότητα, τη συναίνεση και τις σχέσεις αποτελεί καίριο εργαλείο για την πρόληψη του βιασμού και της σεξουαλικής βίας, καθώς και για την αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτιών τους·

ΜΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΣΒΑ 5 της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη του ΟΗΕ ζητεί την επίτευξη της ισότητας των φύλων και τη χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών, και ο ΣΒΑ 16 ζητεί την προαγωγή ειρηνικών και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνιών, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και αποτελεσματικούς και υπεύθυνους θεσμούς·

ΜΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη του ΟΗΕ και την αρχή «κανείς στο περιθώριο», και ιδίως τους ΣΒΑ 3, 4, 5, 10 και 16, ζητούν την εξάλειψη της σεξουαλικής βίας, την επίτευξη της ισότητας των φύλων, πρόσβαση στη δικαιοσύνη, εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και τον σεβασμό, και την προστασία της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας όλων των ατόμων,

ΜΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αδυναμίες να αντιμετωπιστούν οι διαρθρωτικοί, κανονιστικοί παράγοντες που οδηγούν στην ατιμωρησία των δραστών βάλλονται από πορείες, διαμαρτυρίες και κινήματα της κοινωνίας των πολιτών, όπως το κίνημα #MeToo, τα οποία σπάνε τη σιωπή σχετικά με τον βιασμό και υπήρξαν οι κινητήριες δυνάμεις για νομοθετικές αλλαγές σε ορισμένα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιπτώσεις που πυροδότησαν εκτεταμένες διαμαρτυρίες περιλαμβάνουν την υπόθεση «Wolf Pack» στην Ισπανία και την περίπτωση της Gisèle Pelicot στη Γαλλία, οι οποίες αναδεικνύουν την ανεπάρκεια των ορισμών του βασισμένου στη βία βιασμού και δεν επικεντρώνονται στη συναίνεση·

1. καλεί την Επιτροπή να προτείνει, χωρίς καθυστέρηση, νομοθεσία για τη θέσπιση ενός πανευρωπαϊκού ορισμού του βιασμού ο οποίος θα βασίζεται στην απαίτηση της ελεύθερης, εν επιγνώσει συναίνεσης που μπορεί να ανακληθεί σύμφωνα με το άρθρο 36 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης·

2. καλεί τα κράτη μέλη που εξακολουθούν να χρησιμοποιούν ορισμούς του βιασμού με βάση την παραδοχή βίας να κινήσουν νομοθετικές αλλαγές με σκοπό την ευθυγράμμιση του ορισμού με τα πλέον πρόσφατα διεθνή πρότυπα και την παροχή της απαραίτητης και κατάλληλης στήριξης και προστασίας στα θύματα και τους επιζώντες βιασμού·

3. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι όλο και περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ορισμούς της σεξουαλικής βίας που βασίζονται στη συναίνεση, σύμφωνα με το άρθρο 36 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, και καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμη να κυρώσουν τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης·

4. επαναλαμβάνει ότι η νομοθεσία για την ποινικοποίηση του βασισμένου στην απουσία συναίνεσης βιασμού αποτελεί διεθνές πρότυπο ανθρωπίνων δικαιωμάτων που θεσπίζονται με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης· υπενθυμίζει την υποχρέωση των κρατών μελών να τηρούν τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα καλεί να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο προκειμένου να προστατεύσουν και να στηρίξουν τους επιζώντες και τα θύματα βιασμού και να εξαλείψουν όλες τις εκδηλώσεις του διαδεδομένου σύνθετου συμπλέγματος πεποιθήσεων και κοινωνικών προτύπων που ενθαρρύνουν την ανδρική σεξουαλική επίθεση και στηρίζουν τη βία κατά των γυναικών, δημιουργώντας ένα περιβάλλον στο οποίο η σεξουαλική βία κανονικοποιείται και δικαιολογείται μέσω των συνεχιζόμενων ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και των επιβλαβών συμπεριφορών σχετικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα·

5. επαναλαμβάνει ότι η νομοθεσία που βασίζεται στην απουσία συναίνεσης αποτελεί το μόνο κατάλληλο, ολοκληρωμένο και τεκμηριωμένο πλαίσιο που λαμβάνει υπόψη την τραυματική εμπειρία και που επιτρέπει στους επιζώντες βιασμού να έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη· σημειώνει ότι η νομοθεσία για τον βιασμό η οποία βασίζεται στη συναίνεση έχει θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένων υψηλότερων ποσοστών καταγγελιών και καταδικαστικών αποφάσεων, αλλά προσφέρει και καλύτερες προοπτικές για την ανάκαμψη και τη συναισθηματική ευημερία των επιζώντων·

6. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να υποβάλει, με βάση το τρίτο εδάφιο του άρθρου 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, πρόταση απόφασης του Συμβουλίου η οποία θα προσδιορίζει την έμφυλη βία ως νέο τομέα εγκληματικότητας στην ΕΕ προκειμένου να διασφαλιστεί κοινή προσέγγιση με σκοπό την αποτελεσματική καταπολέμηση κάθε μορφής έμφυλης βίας, η οποία είναι μία από τις πιο διαδεδομένες παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ·

7. τονίζει ότι μόνο η σαφής, καταφατική, ελεύθερα δοθείσα και κατηγορηματική συναίνεση είναι έγκυρη και ότι η σιωπή, η έλλειψη φραστικής ή σωματικής αντίστασης ή η απουσία άρνησης δεν μπορούν να ερμηνευθούν ως συναίνεση· τονίζει επίσης ότι η προηγούμενη συναίνεση, η προηγούμενη σεξουαλική συμπεριφορά ή προηγούμενη ή υφιστάμενη σχέση με δράστη, συμπεριλαμβανομένης της έγγαμης ή οποιασδήποτε άλλης συντροφικής σχέσης, δεν συνεπάγονται συναίνεση στη δεδομένη στιγμή ή στο μέλλον για οποιαδήποτε άλλη σεξουαλική πράξη· τονίζει ότι η συναίνεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε πριν από τη σεξουαλική πράξη ή κατά τη διάρκειά της· σημειώνει ότι η συναίνεση μπορεί να εκφραστεί με οποιονδήποτε τρόπο, εφόσον είναι οικειοθελής και αποτέλεσμα της ελεύθερης βούλησης του προσώπου και αξιολογείται στο πλαίσιο των περιστάσεων που επικρατούν, σύμφωνα με το άρθρο 36 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης·

8. υπογραμμίζει ότι η συναίνεση πρέπει να αξιολογείται στο πλαίσιο των περιστάσεων που επικρατούν, αναγνωρίζοντας ότι δεν είναι δυνατόν να δοθεί συναίνεση σε περίπτωση βίας, απειλής, έκπληξης, απάτης, κατάχρησης εξουσίας, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου, εξαναγκασμού, σωματικής ή πνευματικής κατάστασης, όπως το καθεστώς φόβου, εκφοβισμού, απώλειας αισθήσεων, «παγώματος» λόγω τρόμου ή τραύματος, μέθης, υποταγής μέσω χημικών ουσιών, ύπνου, ασθένειας, σωματικού τραυματισμού, αναπηρίας ή κάποιας άλλη ιδιαίτερα ευάλωτης κατάστασης, ή ηλικίας· είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι οι εν λόγω καταστάσεις μπορούν να εμποδίσουν την ικανότητα παροχής εκούσιας και εν επιγνώσει συναίνεσης·

9. τονίζει τη σημασία της αναγνώρισης των αντιδράσεων σε τραυματικές εμπειρίες, όπως η τονική ακινησία ή η «αντίδραση παγώματος», μια ακούσια νευροβιολογική αντίδραση στον φόβο ή την απειλή που μπορεί να οδηγήσει σε προσωρινή παράλυση, ακινησία και απώλεια της ικανότητας ομιλίας, και η «αντίδραση παραίτησης», η οποία αποτελεί μηχανισμό επιβίωσης που εκδηλώνεται σε καταστάσεις εξαναγκασμού και συνεπάγεται τον κατευνασμό του δράστη σε μια προσπάθεια να αποφευχθεί η κλιμάκωση ή η πρόκληση βλάβης· υπογραμμίζει ότι τέτοιες τραυματικές αντιδράσεις εκδηλώνονται κατά τη διάρκεια του βιασμού και της σεξουαλικής βίας και, ως εκ τούτου, πρέπει να αντικατοπτρίζονται στη νομοθεσία και τη δικαστική πρακτική, ώστε να διασφαλίζεται μια προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη την τραυματική εμπειρία και επικεντρώνεται στους επιζώντες, αναγνωρίζοντας έτσι νομικά ότι η απουσία αντίστασης δεν ισοδυναμεί με συναίνεση·

10. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μία διατομεακή προσέγγιση με γνώμονα τα θύματα σε όλες τις σχετικές πολιτικές προκειμένου να διασφαλίσει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και να επιτύχει την ισότητα των φύλων,

αναγνωρίζοντας ότι η έμφυλη βία και οι διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας όπως ο βιασμός, συχνά επιδεινώνονται από άλλους παράγοντες διακρίσεων και έμφυλων στερεοτύπων, και ότι οι παράγοντες αυτοί διασταυρώνονται δημιουργώντας πολλαπλές και μοναδικές μορφές διακρίσεων που απαιτούν στοχευμένα και ειδικά ανά περίπτωση μέτρα, μεταξύ άλλων νομοθεσίας, για τη διασφάλιση ίσης προστασίας και στήριξης για όλα τα θύματα και τους επιζώντες·

11. τονίζει ότι η νομοθεσία για τον βιασμό που βασίζεται στη συναίνεση πρέπει επίσης να εφαρμόζεται σε ψηφιακά και εικονικά περιβάλλοντα, όπου μπορούν να λαμβάνουν χώρα μη συναινετικές σεξουαλικές πράξεις, όπως ο προσομοιωμένος βιασμός ή εξαναγκαστικές σεξουαλικές αλληλεπιδράσεις· υπογραμμίζει ότι οι εν λόγω πράξεις μπορούν να έχουν σοβαρές ψυχολογικές συνέπειες για τους επιζώντες και πρέπει, ως εκ τούτου, να αναγνωρίζονται νομικά και να διώκονται αναλόγως·

12. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα θύματα και οι επιζώντες βιασμού έχουν πλήρη πρόσβαση σε άμεση, ολοκληρωμένη, ασφαλή, εχέμυθη και εξειδικευμένη ιατρική περίθαλψη και ιατρικές υπηρεσίες για όσο κρίνεται αναγκαίο, όπως η κλινική διαχείριση του βιασμού και η παροχή πρόσβασης στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα συναφή δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων της κλινικής επείγουσας αντισύλληψης, της προφύλαξης μετά την έκθεση, της θεραπείας σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων και της πρόσβασης σε ασφαλή και νόμιμη άμβλωση, σε συνδυασμό με πρόσβαση σε μακροχρόνια περίθαλψη για τραυματικές εμπειρίες, ψυχολογική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη και κατάλληλες υπηρεσίες παρακολούθησης για τη στήριξη της ανάκαμψης· επαναλαμβάνει τον κρίσιμο χαρακτήρα αυτών των υπηρεσιών για επιζώντες και τη σημασία τους για τη διασφάλιση των βέλτιστων δυνατών αποτελεσμάτων στον τομέα της υγείας και την παροχή βοήθειας στους επιζώντες ώστε να ανακτήσουν το αίσθημα σωματικής αυτονομίας τους·

13. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με το άρθρο 26 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385 για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας όσον αφορά την παροχή ειδικής υποστήριξης στα θύματα σεξουαλικής βίας, η οποία είναι προσαρμοσμένη στις ειδικές ανάγκες τους, δωρεάν και με επαρκή γεωγραφική κατανομή και ικανότητα· επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο όλα τα θύματα και οι επιζώντες σεξουαλικής βίας να έχουν πρόσβαση σε πόρους, όπως κέντρα αντιμετώπισης κρίσεων 24ωρης λειτουργίας, όπου μπορούν να λάβουν ιατρική περίθαλψη, ψυχολογική υποστήριξη και νομικές συμβουλές χωρίς να πρέπει να υποβάλλουν επίσημη καταγγελία. καλεί επίσης τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα θύματα και οι επιζώντες έχουν πρόσβαση σε νομική υποστήριξη·

14. ενθαρρύνει τη συνεχή ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, προκειμένου να προωθηθεί η εναρμόνιση των προτύπων μεταχείρισης και να διασφαλιστεί η συνεπής, εκπαιδευμένη και υψηλής ποιότητας υποστήριξη και μεταχείριση των θυμάτων και επιζώντων σεξουαλικής βίας σε ολόκληρη την ΕΕ·

15. ζητά σθεναρά τη διαθεσιμότητα δημόσιων υπηρεσιών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας αποκατάστασης, ιδίως όσον αφορά την παροχή ουσιαστικής ψυχολογικής και νομικής υποστήριξης και αρωγής κατά την αναζήτηση εργασίας· καλεί τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης παρέχοντας προστατευτικά και υποστηρικτικά μέτρα για τα θύματα και τους επιζώντες, με έμφαση στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ασφάλεια του ατόμου, αποφεύγοντας έτσι τη δευτερογενή θυματοποίηση·

16. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι επαγγελματίες που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με θύματα βιασμού, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων επιβολής του νόμου, του ιατροδικαστικού προσωπικού, του προσωπικού των δικαστηρίων, των δικαστών και των εισαγγελέων, των δικηγόρων, των επαγγελματιών του τομέα της υγείας, των εργαζομένων στις κοινωνικές υπηρεσίες, του εκπαιδευτικού και λοιπού σχετικού προσωπικού και των επαγγελματιών πρώτης γραμμής, λαμβάνουν υποχρεωτική, τακτική, κατάλληλη, αποτελεσματική και προσαρμοσμένη κατάρτιση· τονίζει ότι η κατάρτιση αυτή θα πρέπει να αποσκοπεί στην πρόληψη της δευτερογενούς θυματοποίησης των επιζώντων, προκειμένου να αποφεύγονται και να εντοπίζονται επιβλαβή έμφυλα στερεότυπα, να εξαλείφονται οι συμπεριφορές και οι στάσεις που επιρρίπτουν ευθύνες στα θύματα και να αντιμετωπίζονται τα θύματα με τρόπο ευαίσθητο ως προς την τραυματική εμπειρία, το φύλο, τα παιδιά και την αναπηρία, σύμφωνα με το άρθρο 36 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385 και με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και των διαφορών στην οργάνωση της δικαιοσύνης σε ολόκληρη την ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να επεκτείνει τα προγράμματα κατάρτισης που υποστηρίζονται από την ΕΕ και ευθυγραμμίζονται με τις βέλτιστες δικαστικές πρακτικές και καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι υπηρεσίες πρώτης γραμμής διαθέτουν την ικανότητα και τους πόρους για να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ανάγκες των θυμάτων και των επιζώντων εξασφαλίζοντας υποχρεωτική κατάρτιση για όλους τους επαγγελματίες του νομικού κλάδου και το προσωπικό επιβολής του νόμου που έρχονται σε επαφή με θύματα βιασμού·

17. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι επαγγελματίες του τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένων των παιδιάτρων, των γυναικολόγων, των μαιευτήρων, των μαιών και του προσωπικού ψυχολογικής υποστήριξης, λαμβάνουν στοχευμένη κατάρτιση για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση, με διατομεακό τρόπο, των

σωματικών, ψυχολογικών και σεξουαλικών συνεπειών του βιασμού στους επιζώντες·

18. καλεί τα κράτη μέλη να αυξήσουν τη συνεργασία τους με τις αρχές επιβολής του νόμου, τις δικαστικές αρχές, την κοινωνία των πολιτών, τις οργανώσεις με κοινοτική βάση, το EIGE και άλλους σχετικούς εξειδικευμένους φορείς στην ανάπτυξη κατάρτισης, ιδίως σχετικά με τα επιβλαβή έμφυλα στερεότυπα, τις διατομεακές διακρίσεις και τις εσφαλμένες αντιλήψεις γύρω από τον βιασμό, καθώς και τους μύθους και τα στερεότυπα σχετικά με αυτόν· όλα τα παραπάνω εμποδίζουν την εφαρμογή της νομοθεσίας για τον βιασμό που βασίζεται στη συναίνεση· τονίζει ότι οι αστυνομικοί και οι δικαστές με αυξημένες γνώσεις και δεξιότητες για να κατανοούν και να σέβονται προσεκτικά όλες τους επιζώντες σεξουαλικής βίας συμβάλλουν στη μείωση του φαινομένου της αποφυγής καταγγελίας και της επαναθυματοποίησης, ενώ παράλληλα δημιουργούν ένα ασφαλέστερο περιβάλλον για τους επιζώντες· καλεί περαιτέρω τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η κατάρτιση των μελών του δικαστικού σώματος και των επαγγελματιών του νομικού κλάδου και των αρχών επιβολής του νόμου ακολουθεί τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη νομολογία όσον αφορά τον βιασμό·

19. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να εκδώσουν, σε διαβούλευση με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τις εξειδικευμένες υπηρεσίες γυναικών, εξειδικευμένες και ευαισθητοποιημένες ως προς τη διάσταση του φύλου κατευθυντήριες γραμμές για τις αρχές, συμπεριλαμβανομένων των δικαστών που ασχολούνται με ποινικές και, κατά περίπτωση, αστικές διαδικασίες σχετικές με το έγκλημα του βιασμού· υπογραμμίζει ότι οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να παρέχουν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των θυμάτων με τρόπο που λαμβάνει υπόψη την τραυματική εμπειρία και τη διάσταση του φύλου, να εντοπίζουν και να αποφεύγουν τα έμφυλα στερεότυπα και να διασφαλίζουν ότι τα θύματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υφίστανται διατομεακές διακρίσεις, αντιμετωπίζονται με σεβασμό και προστατεύονται από τη δευτερογενή θυματοποίηση και την επαναθυματοποίηση· υπογραμμίζει, επιπλέον, οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να περιλαμβάνουν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο παραπομπής των θυμάτων σε εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται ότι δέχονται κατάλληλη μεταχείριση· ζητεί να επανεξετάζονται και να επικαιροποιούνται τακτικά οι κατευθυντήριες γραμμές σε συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και εξειδικευμένες υπηρεσίες γυναικών, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά τους και να διασφαλίζονται τα βέλτιστα δυνατά αποτελέσματα για τα θύματα, καθώς και να τερματίζονται οι συστημικές και διαρθρωτικές ελλείψεις που προωθούν ένα κοινωνικό αίσθημα ατιμωρησίας για τον βιασμό και επιτρέπουν στους δράστες σεξουαλικής βίας να μένουν ατιμώρητοι·

20. σημειώνει ότι η νομοθετική μεταρρύθμιση πρέπει να συμπληρωθεί με εκπαιδευτικά μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση της αλλαγής συμπεριφοράς και στην αύξηση της κατανόησης της σημασίας της συναίνεσης στις σεξουαλικές σχέσεις· καλεί την Επιτροπή να προτείνει το 2026 κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, προσβάσιμες στις 24 επίσημες γλώσσες της ΕΕ, σχετικά με τη διατομεακή, ολοκληρωμένη, βασισμένη στη συναίνεση σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και εκπαίδευση σχετικά με τις σχέσεις με γνώμονα τη διάσταση του φύλου, η οποία θα πρέπει να αποσκοπεί στην αμφισβήτηση των έμφυλων στερεοτύπων, τονίζοντας τον διαρθρωτικό χαρακτήρα της ανισότητας των φύλων και της παρουσίας της στη σεξουαλικότητα και τις σχέσεις, προωθώντας τη μη βίαιη συμπεριφορά, και να λειτουργεί προς όφελος της οριστικής εξάλειψης της έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού, της ανισότητας και των διακρίσεων· καλεί επίσης την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή αυτών των κατευθυντήριων γραμμών από τα κράτη μέλη και να δημοσιεύσει σχετική αξιολόγηση πριν από το τέλος της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συμπερίληψη ολοκληρωμένης και ηλικιακά κατάλληλης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και εκπαίδευσης σχετικά με τις σχέσεις στα εθνικά εκπαιδευτικά προγράμματα·

21. υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο των εκστρατειών ευαισθητοποίησης και των προγραμμάτων πρόληψης στην αντιμετώπιση των μύθων γύρω από τον βιασμό και στην προώθηση μιας κουλτούρας συναίνεσης, ιδίως μεταξύ των νέων, δεδομένου ότι η συνεχιζόμενη απουσία σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης εξακολουθεί να τροφοδοτεί την εσφαλμένη πληροφόρηση και τα επιβλαβή στερεότυπα· καλεί την Επιτροπή να πραγματοποιήσει εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού σε ολόκληρη την ΕΕ με στόχο την εκπαίδευση των πολιτών σχετικά με τη συναίνεση, τις σχέσεις, τη σεξουαλική ακεραιότητα και τη σωματική αυτονομία και για την αντιμετώπιση των μύθων που περιβάλλουν τον βιασμό· καλεί επίσης την Επιτροπή να αναπτύξει εκστρατείες για την καταπολέμηση του περιεχομένου κατά της ισότητας των φύλων και της προπαγάνδας της ακούσιας αγαμίας (incel) στο διαδίκτυο, οι οποίες στοχεύουν ιδίως τους νεαρούς άνδρες, κανονικοποιούν τη σεξουαλική βία και διαιωνίζουν επιβλαβή έμφυλα στερεότυπα που συμβάλλουν στο διαδεδομένο σύνθετο σύνολο πεποιθήσεων και κοινωνικών προτύπων που ενθαρρύνουν την ανδρική σεξουαλική επίθεση και στηρίζουν τη βία κατά των γυναικών, δημιουργώντας ένα περιβάλλον στο οποίο η σεξουαλική βία κανονικοποιείται και δικαιολογείται μέσω επίμονων ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και επιβλαβών συμπεριφορών σχετικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα·

22. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με το άρθρο 35 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385 για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, εγκρίνοντας και πραγματοποιώντας τακτικά τεκμηριωμένες

εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες με βάση τη συναίνεση, εκστρατείες ευαισθητοποίησης και μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση της αλλαγής συμπεριφοράς και της κατανόησης υπέρ της αναγνώρισης της συναίνεσης η οποία πρέπει να είναι ελεύθερη, αμοιβαία και να θεμελιώνεται πλήρως στις αρχές της σωματικής αυτονομίας και της σεξουαλικής ακεραιότητας· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, και ιδίως του άρθρου 35·

23. καλεί τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους σχετικά με τους χρόνους παραγραφής για αδικήματα βιασμού, δεδομένου ότι η απουσία συναίνεσης αποτελεί το κεντρικό στοιχείο αυτών των αδικημάτων και δεδομένου ότι πολλά θύματα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν, να κατονομάζουν ή να καταγγέλλουν τα γεγονότα μόνο μετά από σημαντικό χρονικό διάστημα, συχνά εξαιτίας τραύματος, φόβου, κοινωνικής πίεσης ή έλλειψης γνώσης της δυναμικής της συναίνεσης· τονίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη επέκτασης των προθεσμιών παραγραφής προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα· υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο κάλεσε πρόσφατα τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι δεν ισχύει προθεσμία παραγραφής για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 9 της οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών· τονίζει ότι οι υπερβολικά σύντομοι χρόνοι παραγραφής εμποδίζουν τα θύματα να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη και υπονομεύουν την προστασία τους· καλεί τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις γενεσιουργούς αιτίες της ανεπαρκούς υποβολής καταγγελιών και να διασφαλίσουν ότι οι χρόνοι παραγραφής δεν εμποδίζουν την αποτελεσματική δίωξη των αδικημάτων βιασμού·

24. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την παροχή αποτελεσματικής αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένης αποζημίωσης, για όλα τα θύματα έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο· υπενθυμίζει ότι η εν λόγω αποκατάσταση θα πρέπει να είναι επαρκής, άμεση, ολιστική και ανάλογη προς τη σοβαρότητα της ζημίας που προκλήθηκε και θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο διασταυρούμενων διακρίσεων·

25. ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα προγράμματα για τους δράστες είναι διαθέσιμα σε όσους παραπέμπονται ή αυτοπαραπέμπονται, μεταξύ άλλων εκτός του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης, και ότι υπάρχει άμεση πρόσβαση σε στήριξη, αναγνωρίζοντας τον ρόλο τους στην πρόληψη της μελλοντικής έμφυλης βίας, σπάζοντας τη σιωπή γύρω από τον βιασμό και εξαλείφοντας το διαδεδομένο σύμπλεγμα πεποιθήσεων και κοινωνικών προτύπων που ενθαρρύνουν την ανδρική σεξουαλική επίθεση και στηρίζουν τη βία κατά των γυναικών, δημιουργώντας ένα περιβάλλον στο οποίο η σεξουαλική βία κανονικοποιείται και

δικαιολογείται μέσω επίμονων ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και επιβλαβών συμπεριφορών σχετικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα στην κοινωνία μας·

26. υποστηρίζει σθεναρά την κοινωνία των πολιτών και τους επιζώντες βιασμού να σπάσουν τη σιωπή που περιβάλλει τον βιασμό· αναγνωρίζει ότι η πίεση από την κοινωνία των πολιτών και τους επιζώντες βιασμού αποτέλεσε τη βασική κινητήρια δύναμη για την προώθηση νομοθετικών αλλαγών στα κράτη μέλη· υπενθυμίζει τη σημασία του δικαιώματος του ειρηνικού συνέρχεσθαι για την πραγματοποίηση κοινωνικών αλλαγών και την προώθηση της νομοθεσίας για τον βιασμό που βασίζεται στη συναίνεση·

27. αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων υποστήριξης και των κέντρων υποδοχής γυναικών, των γραμμών βοήθειας, των κέντρων διαχείρισης περιστατικών βιασμών, των κέντρων παραπομπής θυμάτων σεξουαλικής βίας και των υπηρεσιών πρωτογενούς πρόληψης, στην παροχή συμβουλών και υποστήριξης στα θύματα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παράσχουν επαρκή χρηματοδότηση ώστε να διασφαλίζεται η συντήρηση και η ανάπτυξη των εν λόγω υπηρεσιών· ζητεί επιτακτικά την ενίσχυση της στήριξης προς αυτές τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τους υπερασπιστές των δικαιωμάτων των γυναικών, μέσω αυξημένης και δεσμευμένης χρηματοδοτικής στήριξης στον προϋπολογισμό της ΕΕ·

28. τονίζει την ανάγκη για ισχυρές και βιώσιμες εταιρικές σχέσεις με οργανώσεις βάσης και υπερασπιστές των δικαιωμάτων των γυναικών, ιδίως σε χώρες όπου ο χώρος της κοινωνίας των πολιτών απειλείται και αυξάνονται οι αντιδράσεις κατά της ισότητας των φύλων και των σεξουαλικών και αναπαραγωγικών δικαιωμάτων·

29. τονίζει τη σημασία της ενίσχυσης της εφαρμογής, της επιβολής και της παρακολούθησης της νομοθεσίας σχετικά με τη σεξουαλική βία και τον βιασμό, και ζητεί την ανάπτυξη πανευρωπαϊκών σημείων αναφοράς και δεικτών για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και του αντικτύπου·

30. υπογραμμίζει τον ρόλο της ΕΕ στην ενίσχυση της συνεργασίας με οργανισμούς του ΟΗΕ, όπως η ΗΕ Γυναίκες, το Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τον πληθυσμό και διεθνείς εταίροι, συμπεριλαμβανομένου του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της σεξουαλικής και της έμφυλης βίας στο πλαίσιο της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη του ΟΗΕ, της πλατφόρμας δράσης

του Πεκίνου και του προγράμματος δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη·

31. ενθαρρύνει τη συνέχιση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών και της κοινωνίας των πολιτών προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η σεξουαλική βία αντιμετωπίζεται όχι μόνο ως μεμονωμένη επιβλαβής πράξη, αλλά και ως εκδήλωση της ευρύτερης ανισότητας των φύλων και των διαρθρωτικών διακρίσεων·

32. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα καθιερωμένα συστήματα για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την έμφυλη βία καλύπτουν τη συλλογή, την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση στατιστικών στοιχείων σχετικά με τον βιασμό, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, αναλυτικών δεδομένων για το φύλο, την ηλικιακή ομάδα (παιδί/ενήλικος), τη φυλετική και εθνοτική καταγωγή του θύματος και του δράστη και τη σχέση μεταξύ του θύματος και του δράστη· ζητεί από το EIGE και τον FRA να στηρίξουν τη διαδικασία παρακολούθησης και να συμβάλουν περαιτέρω στη συλλογή δεδομένων και την έρευνα σχετικά με όλες τις μορφές έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού·

33. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.